

Vergaderjaar 1993-1994

23 714

Wijziging van, onder meer, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met invoering van medevoogdij en gezamenlijke voogdij

B

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 26 april 1994 en het nader rapport d.d. 2 mei 1994, aangeboden aan de Koningin door de minister van Justitie. Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 28 december 1993, no. 93.010650, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van, onder meer, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met invoering van medevoogdij en gezamenlijke voogdij.

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 28 december 1993, nr. 93.010650, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 26 april 1994, nr. W03.93.0839, bied ik U hierbij aan.

1. Blijkens de inleidende paragraaf van de memorie van toelichting, is het uitgangspunt bij het opstellen van het wetsvoorstel de wens de juridische bescherming te verbeteren van «het gezinsverband van kinderen en volwassenen die niet tevens de ouders van deze kinderen zijn». De Raad van State wijst erop dat dit uitgangspunt van gezinsbescherming zich niet verdraagt met de voorgestelde redactie van het eerste lid van het voorgestelde artikel 253t. Die bepaling geeft de rechtbank zonder enige andere restrictie dan die, welke reeds is begrepen in het voorgestelde artikel 245, derde lid, de bevoegdheid «een ander dan een ouder» te benoemen tot medevoogd, zodat ook degene die niet met de met het gezag belaste ouder in gezinsverband leeft tot medevoogd benoemd zou kunnen worden. Naar het oordeel van de Raad dient de tekst van het eerste lid in overeenstemming te worden gebracht met de toelichting.

1. In de tekst van het eerste lid van artikel 253t, alsmede in de tekst van artikel 282a, eerste lid, is ten aanzien van de ander dan de ouder onderscheidenlijk de ander dan de voogd bepaald dat dezen in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind dienen te staan. In het algemeen mag uit het feit dat er een gezamenlijk verzoek door de ouder onderscheidenlijk de voogd en zijn partner wordt gedaan, worden afgeleid dat een zodanige betrekking met het kind bestaat.

2. Omdat naast de in het voorgestelde artikel 250, tweede lid, genoemde situaties ook gevallen denkbaar zijn waarin materiële of immateriële belangen van de minderjarige strijdig zijn met die van de medevoogd zonder dat tevens

strijd optreedt met de belangen van de met het gezag belaste ouder, verdient het naar de mening van de Raad, mede ter voorkoming van ongewenste conflicten tussen die ouder en de medevoogd, aanbeveling in het genoemde tweede lid tevens de mogelijkheid te openen van benoeming van een bijzondere curator bij een mogelijk belangenconflict met uitsluitend de medevoogd dan wel de met het gezag belaste ouder of met één van de beide voogden.

2. Artikel 250, tweede lid, is overeenkomstig de aanbeveling van de Raad aangepast.

3. Artikel 253x legt op de medevoogd de plicht tot het verstrekken van levensonderhoud jegens het kind. Deze verplichting bestaat zolang zijn medevoogdij voortduurt. In artikel 253bb, eerste lid, wordt bepaald dat de rechtbank op verzoek van de medevoogd de medevoogdij beëindigt. Aan een zodanig verzoek verbindt het artikel geen enkele voorwaarde. De Raad is van mening dat de medevoogd zich op deze wijze wel erg gemakkelijk van zijn plicht tot het verschaffen van levensonderhoud kan afmaken. In bepaalde gevallen kan dat zeker onwenselijk zijn. In de memorie van toelichting ware dan ook te motiveren waarom voor deze opzet is gekozen.

De Raad is voorts van oordeel dat dient te worden bepaald dat de medevoogd ten opzichte van de ouder die het gezag uitoefent, gehouden is naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van het minderjarige kind. Wat de gekozen terminologie betreft ware aan te sluiten bij artikel 401, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW) door overneming van de daarin gebezigde begrippen.

3. In het artikelsgewijze deel van de memorie van toelichting is bij artikel 253x gemotiveerd waarom gekozen is voor de opzet dat de rechtbank op enkel verzoek van de medevoogd de medevoogdij beëindigt en dat dan ook de onderhoudsplicht jegens het kind eindigt.

Aangezien in artikel 253x al is bepaald dat artikel 404, dat ziet op de onderhoudsverplichting naar draagkracht van ouders jegens hun kinderen, van overeenkomstige toepassing is, is er vanaf gezien te verwijzen naar artikel 401, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, dat enkel gronden voor wijziging of intrekking van een rechterlijke uitspraak of overeenkomst met betrekking tot levensonderhoud bevat.

4. In de voorlaatste alinea van het algemeen gedeelte van de memorie van toelichting wordt aangegeven dat bij het onderhavige wetsvoorstel is uitgegaan van de eerdere inwerkingtreding van vier wetsvoorstellen die bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangig zijn. In de tekst van het wetsvoorstel wordt niet aangegeven dat de wijzigingen afhankelijk zijn van het tot wet verheffen van die vier wetsvoorstellen. Daarin ware te voorzien.

Voorts meent de Raad dat onder meer in het licht van de bedoelde wetsvoorstellen nog twee kleine wijzigingen nodig zijn. Ten eerste houdt de in Artikel II, onder A, opgenomen wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening geen rekening met de nota van wijziging van het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening en enige andere wetten (Kamerstukken II 1992/93, 22 060, nr. 6, Artikel I, onder C), waarvan verwacht kan worden dat deze tot wet verheven is voordat zulks het geval is met het onderhavige wetsvoorstel. Gelet daarop ligt het in de rede in Artikel II, onder A, te bepalen dat artikel 41a van de Wet op de jeugdhulpverlening wordt gewijzigd. Ten tweede kan in dit wetsvoorstel ook een voorstel tot wijziging van het Wetboek van Rechtsvordering (WvRv) aan de voorgestelde wijziging van Boek 1 BW opgenomen worden, namelijk door aan de opsomming in artikel 429g, tweede lid, WvRv medevoogdij toe te voegen. De Raad adviseert de genoemde artikelen te wijzigen.

4. In de tekst van het wetsvoorstel is voorzien in de afhankelijkheid van de voorgestelde wijzigingen van een aantal andere wetsvoorstellen.

De verder door de Raad voorgestelde wijzigingen zijn in het wetsvoorstel verwerkt.

5. Voor enkele redactionele kanttekeningen verwijst het college naar de bij het advies behorende bijlage.

5. De redactionele kanttekeningen zijn overgenomen.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

*De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten*

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Bijlage bij het advies van de Raad van State van 26 april 1994, no. W03.93.0839, met redactionele kanttekeningen die de Raad in overweging geeft.

- De wijziging van het Burgerlijk Wetboek overeenkomstig aanwijzing 235 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar) indelen.
- In Artikel I, onder 6, de woorden «Met vernummering van afdeling 4 tot afdeling 5» vervangen door: Na afdeling 3.
- In het voorgestelde artikel 253w, tweede lid, het woord «medebewind» vervangen door: bewind.
- In Artikel I, de nummers 27 en 28, die beide wijzigingen van artikel 1:370 BW inhouden, samenvoegen, alsmede de daaropvolgende wijzigingen vernummeren.
- In de memorie van toelichting steeds overeenkomstig aanwijzing 219 Ar verwijzen naar wetsvoorstellen.
- De voorlaatste zin van de toelichting op artikel 1:253cc BW verduidelijken.